ZAGRANICZNE SYSTEMY SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK PO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA

MATERIAŁ INFORMACYJNY OPRACOWANY PRZEZ
PION UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA – ENIC-NARIC POLSKA

NAWA NARODOWA AGENCJA WYMIANY AKADEMICKIEJ

Warszawa, 2020 r. (15.09.2020)

Spis treści

Schemat systemu edukacji Białorusi 3
Schemat systemu szkolnictwa wyższego Białorusi 4
Dokumenty uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia i studia jednolite 5
Studia pierwszego stopnia 5
Studia drugiego stopnia i studia jednolite 6
Kształcenie podyplomowe i rozszerzone przygotowanie akademickie 7
Studia trzeciego stopnia i niższy stopień naukowy Kandydat nauk 8
Wyższy stopień naukowy Doktor nauk 9
Tytuł naukowy Profesora oraz tytuł Docenta 9
Skala ocen 10
Lista uczelni 10
Tabela ewaluacyjna białoruskich dyplomów wydanych przed dniem 29.09.2005 r. 11
Tabela ewaluacyjna białoruskich dyplomów wydanych od dnia 29.09.2005 r. 12
Przykłady dyplomów i innych dokumentów 13
- Dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia – przykład 1 13
- Dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia – przykład 2 14
- Dyplom ukończenia studiów jednolitych (stary wzór) – przykład 1 15
- Dyplom ukończenia studiów jednolitych (stary wzór) – przykład 2 16
- Dyplom ukończenia studiów jednolitych (stary wzór) – przykład 3 17
- Dyplom ukończenia studiów jednolitych (nowy wzór) 18
- Dyplom ukończenia studiów jednolitych (wzór dla cudzoziemców) 19
- Dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia 20
- Dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia (wzór dla cudzoziemców) 21
- Dyplom nadający stopień Bakaławra (rozszerzone przygotowanie akademickie) 22
- Dyplom nadający stopień Magistra (rozszerzone przygotowanie akademickie) 23
- Dyplom o dokształceniu zawodowym 24
- Dyplom nadający stopień naukowy Kandydata nauk 25
- Dyplom nadający stopień naukowy Doktora nauk 26
- Dyplom nadający tytuł naukowy Profesora 27

Noty prawne

1. Opracowanie udostępnione jest na licencji Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0 International).
2. Informacje zawarte w opracowaniu służą wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym i nie stanowią źródła prawa, urzędowej interpretacji przepisów prawa, a także nie są oficjalnym stanowiskiem właściwych organów lub władz.

Schemat systemu edukacji Białorusi

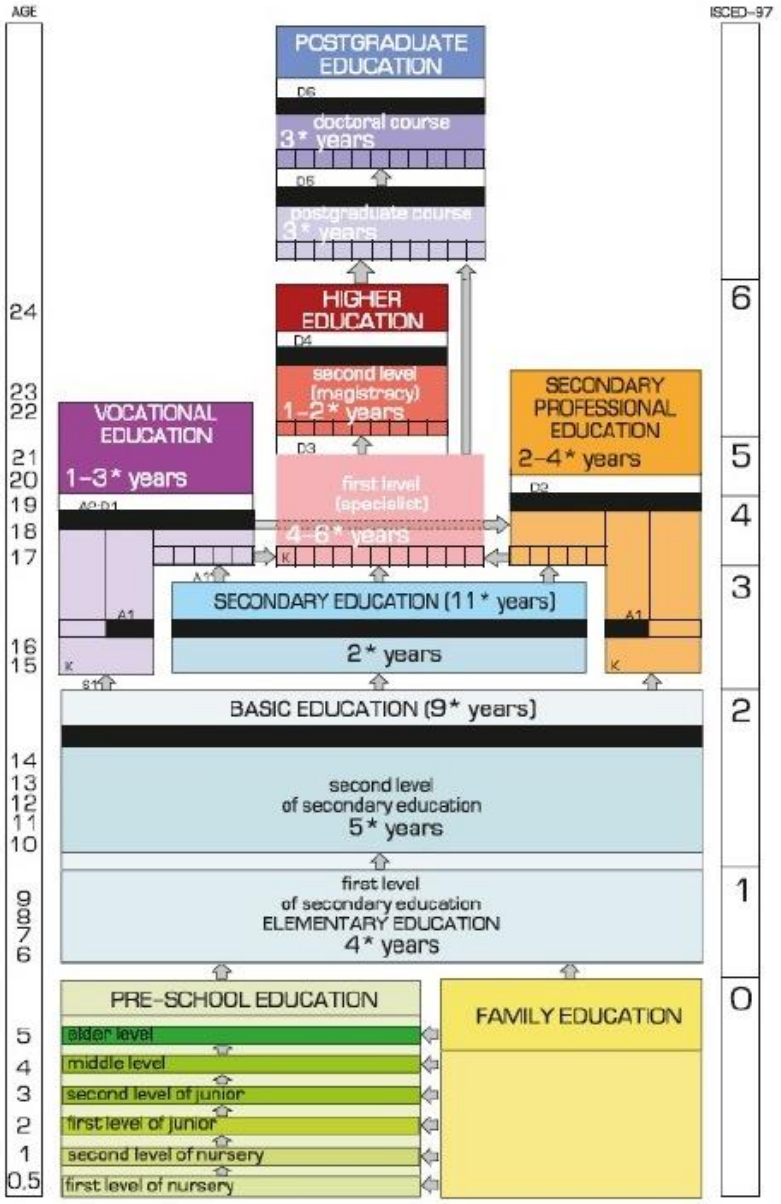

Źródło: http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/Publications/WDE/2010/pdf-versions/Belarus.pdf

Schemat systemu szkolnictwa wyższego Białorusi

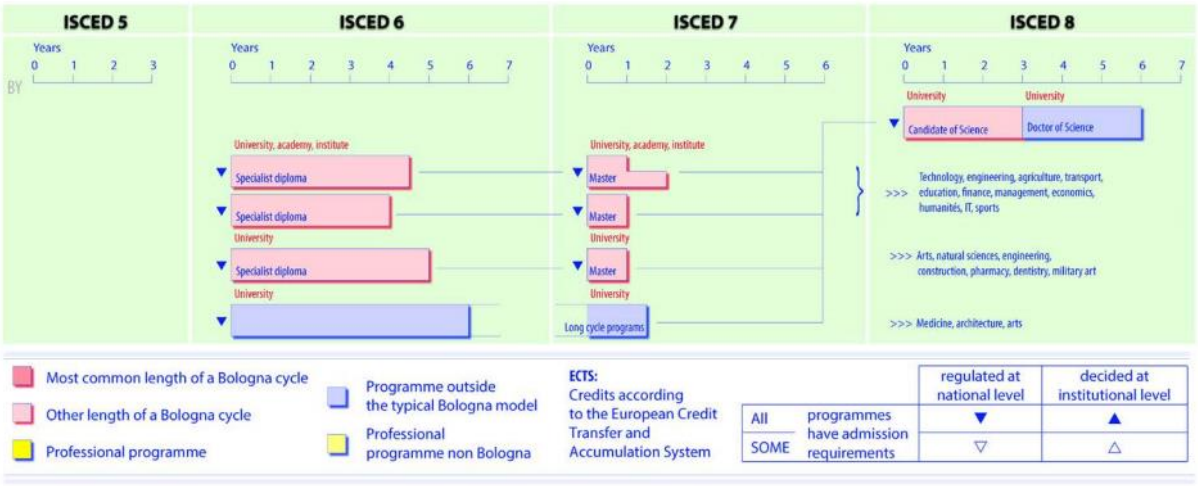

Źródło: https://eacea.ec.europa.eu/sites/eacea-site/files/countryfiches_belarus_2017.pdf

Dokumenty uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia i studia jednolite

Dokumentem uprawniającym do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Białorusi jest **świadectwo o wykształceniu średnim ogólnym (Атэстат аб агульнай сярэдняй адукацыі)**. Prawo wstępu na studia mają również osoby posiadające **dyplom o wykształceniu zawodowo-technicznym (Диплом о профессионально-техническом образовании)** albo **dyplom o wykształceniu średnim specjalistycznym (Дыплом аб сярэдняй спецыяльнай адукацыі)**.

Od 2008 r. przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o wyniki organizowanych centralnie egzaminów.

Do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Białorusi uprawniają również uzyskane w starym systemie **świadectwa o uzyskaniu wykształcenia średniego, świadectwa ukończenia średniej szkoły-zawodowo-technicznej** oraz **świadectwa ukończenia średniej szkoły zawodowej**.

Świadectwa uprawniające do podejmowania studiów wyższych, uzyskane w Białorusi **przed dniem 29 września 2005 r.**, są uznawane za równoważne z polskim świadectwem dojrzałości na podstawie umów międzynarodowych, tj.:

- Porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o równoważności dokumentów o wykształceniu, stopniach i tytułach naukowych wydawanych w PRL i ZSRR, podpisanego w Warszawie w dniu 10 maja 1974 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 4, poz. 14 i 15);
- Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych, sporządzonej w Pradze w dniu 7 czerwca 1972 roku (Dz. U. z 1975 r. Nr 5, poz. 28 i 29).

Świadectwa uzyskane w Białorusi **od dnia 29 września 2005 r.**, uprawniające do podejmowania studiów wyższych, podlegają w Polsce uznaniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie opracowanej przez Departament Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji Narodowej, właściwego w kwestii uznawalności świadectw: https://www.gov.pl/web/edukacja/uznawanie-wykształcenia-uzyskanego-za-granica.

Studia pierwszego stopnia

Od roku akademickiego 2007/2008 studia pierwszego stopnia w Białorusi trwają 4-5 lat i kończą się uzyskaniem **dyplomu o wykształceniu wyższym (Дыплом аб вышэйшай адукацыі)**, nazywanego również „dyplomem Specjalisty". Do ukończenia studiów niezbędne jest zdanie egzaminu państwowego oraz przygotowanie i obrona pracy dyplomowej.

UWAGA: Dyplom o wykształceniu wyższym (Дыплом аб вышэйшай адукацыі) może być również uzyskiwany w wyniku ukończenia studiów na wyższym poziomie (jednolitych lub drugiego stopnia), co zostało opisane w dalszej części tego opracowania.

Do 2007 r. Białoruski Uniwersytet Państwowy oferował pilotażowe, 4-letnie programy studiów pierwszego stopnia, które prowadziły do uzyskania **dyplomu Bakaławra (Дыплом бакалўра)**. Obecnie dyplom ten nie jest już wydawany.

UWAGA: Dyplomu Bakaławra nie należy mylić z dyplomem nadającym stopień Bakaławra, który uzyskiwany jest w wyniku kształcenia podyplomowego opisanego w dalszej części tego opracowania.

Zarówno uzyskiwany obecnie po ukończeniu studiów pierwszego stopnia dyplom o wykształceniu wyższym („dyplom Specjalisty"), jak i dyplom Bakaławra, dają w Białorusi prawo do wstępu na studia drugiego stopnia.

Stwierdzenie równoważności białoruskiego dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia z jego polskim odpowiednikiem jest możliwe w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie (Dz. U. poz. 1881).

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, uzyskany w Białorusi dyplom ukończenia studiów, dający w tym kraju prawo do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, uprawnia w Polsce do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia bez nostryfikacji.

Przyjęcie na studia podyplomowe osoby posiadającej dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia może nastąpić w oparciu o art. 5 ust. 2 umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o uznaniu ekwiwalencji w szkolnictwie wyższym, równoważności stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki sporządzona w Warszawie dn. 28 kwietnia 2005 r.

Studia drugiego stopnia i studia jednolite

Studia drugiego stopnia trwają od 1 roku do 2 lat i prowadzą do uzyskania **dyplomu Magistra (Дыплом магістра)**. Do ich ukończenia niezbędne są przygotowanie i obrona pracy dyplomowej. Posiadacze dyplomu Magistra są w Białorusi uprawnieni do ubiegania się o przyjęcie na studia doktoranckie (aspirantura).

UWAGA: Dyplomu Magistra nie należy mylić z dyplomem nadającym stopień Magistra, który uzyskiwany był w wyniku kształcenia podyplomowego prowadzonego przed rokiem akademickim 2007/2008 (kształcenie to zostało opisane w dalszej części tego opracowania).

Niektóre kierunki studiów (medycyna, farmacja, sztuka, architektura i inżynieria) prowadzone są w Białorusi jako 5-6 letnie **studia jednolite** i kończą się uzyskaniem **dyplomu o wykształceniu wyższym (Дыплом аб вышэйшай адукацыі)**. Dyplom ten daje takie same uprawnienia akademickie, co ww. dyplom Magistra.

Należy zaznaczyć, że **dyplom o wykształceniu wyższym (Дыплом аб вышэйшай адукацыі)** – zwany również „dyplomem Specjalisty" – uzyskany w wyniku kształcenia **rozpoczętego do roku akademickiego 2007/2008**, czyli przed reformą szkolnictwa wyższego oficjalnie wprowadzającą w Białorusi system boloński, potwierdza w tym kraju ukończenie studiów jednolitych lub łączonych programów studiów pierwszego i drugiego stopnia (Bakaławr i Specjalista), w których studenci często kontynuowali kształcenie na studiach drugiego stopnia bez uzyskiwania dyplomu Bakaławra, i jest dokumentem uprawniającym do ubiegania się o przyjęcie na studia doktoranckie (aspirantura).

Jeszcze wcześniej dyplom Specjalisty nosił po prostu nazwę **„dyplom" (Дыплом)**, a dokument ten nie zawierał jego żadnych dodatkowych określeń.

Dyplomy potwierdzające ukończenie studiów jednolitych lub studiów drugiego stopnia, uzyskane w Białorusi **przed dniem 29 września 2005 r.**, są uznawane za równoważne z ich polskimi odpowiednikami na podstawie umów międzynarodowych, tj.:

- Porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o równoważności dokumentów o wykształceniu, stopniach i tytułach naukowych wydawanych w PRL i ZSRR, podpisanego w Warszawie w dniu 10 maja 1974 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 4, poz. 14 i 15);
- Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych, sporządzonej w Pradze w dniu 7 czerwca 1972 roku (Dz. U. z 1975 r. Nr 5, poz. 28 i 29).

Stwierdzenie równoważności dyplomów potwierdzających ukończenie studiów jednolitych lub studiów drugiego stopnia, wydanych na Białorusi **od dnia 29 września 2005 r.**, z ich polskimi odpowiednikami jest możliwe w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie (Dz. U. poz. 1881).

UWAGA: Stwierdzenie równoważności dyplomów lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, lekarza weterynarii i architekta – **niezależnie od daty ich wydania** – możliwe jest jedynie po przeprowadzeniu nostryfikacji.

W stosunku do dyplomów Magistra oraz tzw. dyplomów Specjalisty wydanych **od dnia 29 września 2005 r., do celów dalszego kształcenia** stosuje się zapis art. 326 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, który stanowi, że jeżeli dyplom potwierdzający ukończenie studiów za granicą daje prawo do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia lub ubiegania się o nadanie stopnia doktora w państwie, w którego systemie szkolnictwa wyższego działa uczelnia, która go wydała, uprawnia on w Rzeczypospolitej Polskiej do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia lub do ubiegania się o nadanie stopnia doktora.

Przyjęcie na studia podyplomowe osoby posiadającej dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub studiów jednolitych może nastąpić w oparciu o art. 5 ust. 2 umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o uznaniu ekwiwalencji w szkolnictwie wyższym, równoważności stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki sporządzona w Warszawie dn. 28 kwietnia 2005 r.

Kształcenie podyplomowe i rozszerzone przygotowanie akademickie

Do roku akademickiego 2007/2008 w Białorusi oferowane były programy rozszerzonego przygotowania akademickiego (niebędące programami studiów pierwszego ani drugiego stopnia), które prowadziły do uzyskania stopnia Bakaławra lub stopnia Magistra.

Prawo do uzyskania **stopnia Bakaławra** mieli wyróżniający się studenci, którzy w trakcie trwania studiów wyższych przeszli dodatkowy program kształcenia (300 godzin) i zdali stosowny egzamin przed Państwową Komisją Egzaminacyjną. Dyplom nadający stopień Bakaławra wydawany był razem z dyplomem ukończenia jednolitych studiów wyższych (tzw. dyplomem Specjalisty).

Dyplom nadający **stopień Magistra** zaświadcza o otrzymaniu przez jego posiadacza rozszerzonego przygotowania akademickiego i daje w Białorusi uprawnienia do pracy naukowo-pedagogicznej w instytucjach szkolnictwa wyższego oraz organach administracji państwowej, a także stanowi przygotowanie do kontynuacji kształcenia na studiach doktoranckich (tzw. aspiranturze). Kształcenie trwało 1-2 lata na bazie dyplomu ukończenia jednolitych studiów wyższych (tzw. dyplomu Specjalisty).

Opisane wyżej dyplomy nadające stopień Bakaławra i stopień Magistra nie mają swoich odpowiedników w polskim systemie edukacji – w związku z tym nie podlegają w Polsce procedurze uznania ani na podstawie umów międzynarodowych, ani w drodze nostryfikacji.

W Białorusi oferowane są również programy studiów podyplomowych prowadzących do uzyskania dodatkowych kwalifikacji oraz **dyplomu o dokształceniu zawodowym na bazie wyższego wykształcenia (Дыплом аб перападрыхтоўцы на ўзроўні вышэйшай адукацыі)**. Dokument ten nie podlega w Polsce procedurze formalnego uznania ani na podstawie umów międzynarodowych, ani w drodze nostryfikacji – może być natomiast przedkładany pracodawcy jako potwierdzenie uzyskania określonych kwalifikacji zawodowych.

Studia trzeciego stopnia i niższy stopień naukowy Kandydat nauk

Studia trzeciego stopnia (tzw. aspirantura) trwają 3 lata i obejmują wykłady, seminaria oraz niezależną pracę badawczą. Aby zostać dopuszczonym do obrony pracy doktorskiej, niezbędne jest przedłożenie opublikowanych artykułów oraz udział w konferencjach naukowych. Po pomyślnej obronienie pracy, absolwentom nadawany jest niższy stopień naukowy **Kandydat nauk (Кандыдат навук)**, który daje prawo do ubiegania się o wyższy stopień naukowy Doktora nauk (Доктар навук).

UWAGA: Dyplomy o nadaniu stopnia Kandydata nauk wydawane są wyłącznie przez Wyższą Komisję Atestacyjną Republiki Białoruś (w latach 90-tych organ ten nosił nazwę Państwowy Wyższy Komitet Atestacyjny Republiki Białoruś).

Stopień Kandydata nauk nadany w Białorusi **przed dniem 29 września 2005 r.** jest uznawany za równoważny z polskim stopniem doktora na podstawie umów międzynarodowych, tj.:

- Porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o równoważności dokumentów o wykształceniu, stopniach i tytułach naukowych wydawanych w PRL i ZSRR, podpisanego w Warszawie w dniu 10 maja 1974 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 4, poz. 14 i 15),
- Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych, sporządzonej w Pradze w dniu 7 czerwca 1972 roku (Dz. U. z 1975 r. Nr 5, poz. 28 i 29).

Stopień Kandydata nauk nadany w Białorusi **od 29 września 2005 r.** może być uznany za równoważny z jego polskim odpowiednikiem w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych za granicą (Dz.U. poz. 1877).

Wyższy stopień naukowy Doktor nauk

Posiadacze stopnia naukowego Kandydata nauk mogą ubiegać się w Białorusi o uzyskanie wyższego stopnia naukowego **Doktora nauk (Доктар навук).**

UWAGA: Dyplomy o nadaniu stopnia Doktora nauk wydawane są wyłącznie przez Wyższą Komisję Atestacyjną Republiki Białoruś (w latach 90-tych organ ten nosił nazwę Państwowy Wyższy Komitet Atestacyjny Republiki Białoruś).

Stopień Doktora nauk nadany w Białorusi **przed dniem 29 września 2005 r.** jest uznawany za równoważny z polskim stopniem doktora habilitowanego na podstawie umów międzynarodowych, tj.:

- Porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o równoważności dokumentów o wykształceniu, stopniach i tytułach naukowych wydawanych w PRL i ZSRR, podpisanego w Warszawie w dniu 10 maja 1974 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 4, poz. 14 i 15),
- Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych, sporządzonej w Pradze w dniu 7 czerwca 1972 roku (Dz. U. z 1975 r. Nr 5, poz. 28 i 29).

Stopień Doktora nauk nadany w Białorusi **od dnia 29 września 2005 r.** może być uznany za równoważny z jego polskim odpowiednikiem w drodze nostryfikacji. w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych za granicą (Dz.U. poz. 1877).

Tytuł naukowy Profesora oraz tytuł Docenta

Tytuł naukowy Profesora (Прафесар) uzyskany w Białorusi **przed dniem 29 września 2005 r.** jest uznawany za równoważny z polskim tytułem naukowym profesora na podstawie umów międzynarodowych, tj.:

- Porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o równoważności dokumentów o wykształceniu, stopniach i tytułach naukowych wydawanych w PRL i ZSRR, podpisanego w Warszawie w dniu 10 maja 1974 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 4, poz. 14 i 15),
- Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych, sporządzonej w Pradze w dniu 7 czerwca 1972 roku (Dz. U. z 1975 r. Nr 5, poz. 28 i 29).

Tytuł naukowy Profesora uzyskany w Białorusi **od dnia 29 września 2005 r.** nie może być uznany za równoważny z polskim tytułem naukowym, gdyż ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668) nie przewiduje (w przypadku braku umów międzynarodowych) możliwości uznawania równoważności tytułu profesora nadanego za granicą z jego polskim odpowiednikiem w drodze nostryfikacji.

Uzyskany w Białorusi **tytuł Docenta (Доцент)** nie podlega w Polsce formalnemu uznaniu ani na podstawie umów międzynarodowych, ani w drodze nostryfikacji, ze względu na brak jego odpowiednika w polskim systemie szkolnictwa wyższego.

Skala ocen

Od 2003 r. w szkolnictwie wyższym stosowana jest skala ocen od 0 do 10 punktów, gdzie najniższą oceną zaliczająca jest 4. Możliwa jest również ocena „zaliczono/nie zaliczono".

Przed 2003 r. stosowana była 5-stopniowa skala ocen. Skalę tę przedstawia poniższa tabela.

Ocena w języku białoruskim / rosyjskim	Wyjaśnienie
Выдатна / отлично	bardzo dobry (5)
Добра / хорошо	dobry (4)
Эдавальнаюча / удовлетворительно	dostateczny (3)
Нездавальнаюча / неудовлетворительно	niedostateczny (2, 1)
Эалик / зачтено / зачет	zaliczone

Lista uczelni

Lista uznanych białoruskich uczelni dostępna jest na następujących stronach internetowych:

https://www.abiturient.by/universities

http://obrazovanie.by/vuz/minsk-vuz/

Tabela ewaluacyjna białoruskich dyplomów wydanych przed dniem 29.09.2005 r.

Nazwa dyplomu/kwalifikacji	Uznanie dyplomu w celu kontynuacji kształcenia w Polsce	Uznanie w innych celach
dyplom Bakaławra (Дыплом бакалўра)	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia i studiach podyplomowych.	Nostryfikacja
dyplom o wykształceniu wyższym (Дыплом аб вышэйшай адукацыі)	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, studiach podyplomowych, a także na studiach doktoranckich, w szkole doktorskiej lub do wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.	Może zostać uznany za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem na podstawie umów międzynarodowych o równoważności wykształcenia.
dyplom Magistra (Дыплом магістра)		
Kandydat nauk (Кандыдат навук)	Możliwość wszczęcia postępowania habilitacyjnego.	Może zostać uznany za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem na podstawie umów międzynarodowych o równoważności wykształcenia.
Doktor nauk (Доктар навук)	–	Może zostać uznany za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem na podstawie umów międzynarodowych o równoważności wykształcenia.
Profesor (Прафесар)	–	Może zostać uznany za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem na podstawie umów międzynarodowych o równoważności wykształcenia.

Tabela ewaluacyjna białoruskich dyplomów wydanych od dnia 29.09.2005 r.

Nazwa dyplomu/kwalifikacji	Uznanie dyplomu w celu kontynuacji kształcenia w Polsce	Uznanie w innych celach
dyplom Bakaławra (Дыплом бакалўра)	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia i studiach podyplomowych.	Nostryfikacja
dyplom o wykształceniu wyższym (Дыплом аб вышэйшай адукацыі) uzyskany w wyniku kształcenia rozpoczętego od roku akademickiego 2007/2008 (nie dotyczy kształcenia na kierunkach: medycyna, farmacja, sztuka, architektura i inżynieria)		
dyplom Magistra (Дыплом магістра)	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, studiach podyplomowych a także na studiach doktoranckich, w szkole doktorskiej lub do wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.	Nostryfikacja
dyplom o wykształceniu wyższym (Дыплом аб вышэйшай адукацыі) uzyskany w wyniku kształcenia rozpoczętego przed rokiem akademickim 2007/2008 albo uzyskany w wyniku ukończenia 5-6 letnich studiów jednolitych na kierunkach: medycyna, farmacja, sztuka, architektura i inżynieria – niezależnie od daty ich rozpoczęcia		
Kandydat nauk (Кандыдат навук)	Nostryfikacja	Nostryfikacja
Doktor nauk (Доктар навук)	–	Nostryfikacja
Profesor (Прафесар)	–	Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce nie przewiduje możliwości uznania równoważności tytułu profesora w drodze nostryfikacji

Przykłady dyplomów i innych dokumentów

Dyplomy ukończenia studiów, dyplomy o nadaniu stopni naukowych Kandydata i Doktora nauk oraz atestaty o nadaniu tytułu naukowego profesora są w Białorusi wydawane według wzoru państwowego. Wzór ten jest inny dla Białorusinów i inny dla cudzoziemców. Standardowo wszystkie dokumenty edukacyjne wydawane są w języku białoruskim i rosyjskim, choć możliwe jest również uzyskanie dyplomów w języku angielskim, francuskim lub hiszpańskim.

Dyplomy o nadaniu stopni naukowych i atestaty o nadaniu tytułu naukowego wydawane są wyłącznie przez Wyższą Komisję Atestacyjną Republiki Białoruś (w latach 90-tych organ ten nosił nazwę Państwowy Wyższy Komitet Atestacyjny Republiki Białoruś).

Dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia – przykład 1

РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ
ДЫПЛОМ АБ ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ
З АДЗНАКАЙ А № [redacted]

Гэты дыплом выдадзены [redacted]

у тым, што яна (ён, яна) у 20 09 годзе паступі ла(ў) ва(ў) Установу адукацыі „Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі"
і ў 20 14 годзе скончы ла(ў) поўны курс
названага ўніверсітэта

па спецыяльнасці „Электронныя вылічальныя сродкі"

Рашэннем дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі
ад 18 чэрвеня 20 14 г.
пратакол № 26 [redacted]
прысвоена кваліфікацыя інжынера-электроніка

Старшыня экзаменацыйнай камісіі
М.П.
Кіраўнік
Сакратар
Горад Мінск 30 чэрвеня 20 14 г.
Рэгістрацыйны № 988

РЕСПУБЛИКА БЕЛАРУСЬ
ДИПЛОМ О ВЫСШЕМ ОБРАЗОВАНИИ
С ОТЛИЧИЕМ А № 0084949

Настоящий диплом выдан [redacted]

в том, что она (он, она) в 20 09 году поступил а в Учреждение образования „Белорусский государственный университет информатики и радиоэлектроники"
и в 20 14 году окончил а полный курс
названного университета

по специальности „Электронные вычислительные средства"

Решением государственной экзаменационной комиссии
от 18 июня 20 14 г.
протокол № 26 [redacted]
присвоена квалификация инженера-электроника

Председатель экзаменационной комиссии
М.П.
Руководитель
Секретарь
Город Минск 30 июня 20 14 г.
Регистрационный № 988

РУП «МПФ» Бланк. Зак. 2753-11

Dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia – przykład 2

Dyplom ukończenia studiów jednolitych (stary wzór) – przykład 1

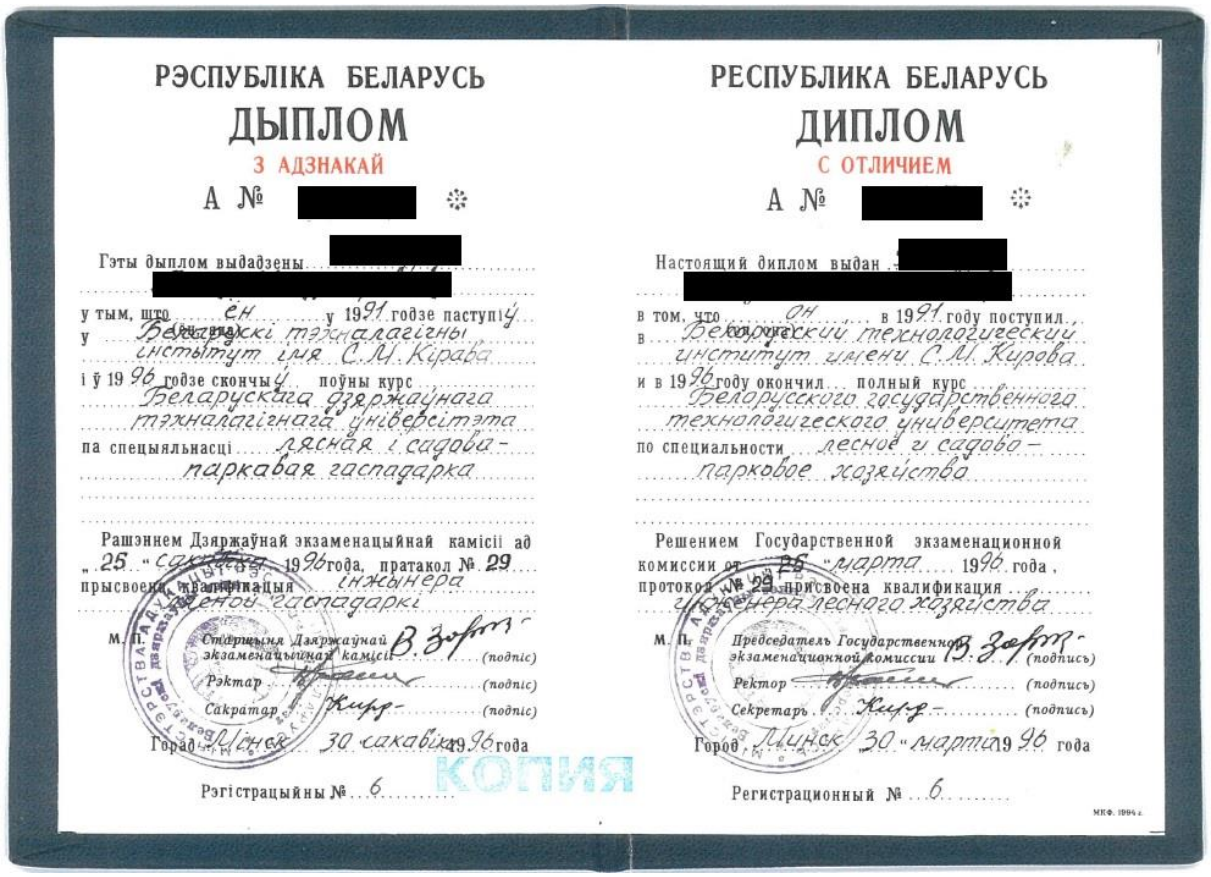

РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ

ДЫПЛОМ

З АДЗНАКАЙ

А № [redacted]

Гэты дыплом выдадзены [redacted]

у тым, што ён у 1991 годзе паступіў у Беларускі тэхналагічны інстытут імя С.М.Кірава і ў 1996 годзе скончыў поўны курс Беларускага дзяржаўнага тэхналагічнага універсітэта па спецыяльнасці лясная і садова-паркавая гаспадарка

Рашэннем Дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі ад „25" сакавіка 1996 года, пратакол № 29 прысвоена кваліфікацыя інжынера лесной гаспадаркі

М. П. Старшыня Дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі (подпіс)

Рэктар (подпіс)

Сакратар (подпіс)

Горад Мінск 30 сакавіка 1996 года

Рэгістрацыйны № 6

РЕСПУБЛИКА БЕЛАРУСЬ

ДИПЛОМ

С ОТЛИЧИЕМ

А № [redacted]

Настоящий диплом выдан [redacted]

в том, что он в 1991 году поступил в Белорусский технологический институт имени С.М.Кирова и в 1996 году окончил полный курс Белорусского государственного технологического университета по специальности лесное и садово-парковое хозяйство

Решением Государственной экзаменационной комиссии от 25 марта 1996 года, протокол № 29 присвоена квалификация инженера лесного хозяйства

М. П. Председатель Государственной экзаменационной комиссии (подпись)

Ректор (подпись)

Секретарь (подпись)

Город Минск 30 марта 1996 года

Регистрационный № 6

КОПИЯ

Dyplom ukończenia studiów jednolitych (stary wzór) – przykład 2

ДЫПЛОМ
З АДЗНАКАЙ
А № [redacted]

Гэты дыплом выдадзены [redacted]

у тым, што яна (ён, яна) у 1994 годзе паступіла (ў) Віцебскую дзяржаўную акадэмію ветэрынарнай медыцыны і ў 1999 годзе скончыла (ў) поўны курс названай акадэміі

па спецыяльнасці ветэрынарная медыцына

Рашэннем Дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі ад "16" ліпеня 1999 г. пратакол № 15 [redacted]

прысвоена кваліфікацыя урача ветэрынарнай медыцыны

Старшыня Дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі /подпіс/
/подпіс/
/подпіс/

Віцебск "29" ліпеня 1999 года.
Рэгістрацыйны № 20612

2

APOSTILLE
(CONVENTION DE LA HAYE DU 5 OCTOBRE 1961)

1. Рэспубліка Беларусь / Республика Беларусь
   Дадзены афіцыйны дакумент / Данный официальный документ
2. Падпісаны / Подписан должностным лицом
3. Які выступае ў якасці / Выступающим в качестве руководителя
4. Замацаваны пячаткай (штампам) / Скреплен печатью (штампом) Апостиль

ЗАСВЕДЧАНА / УДОСТОВЕРЕНО

5. У горадзе / В городе Минске 6. 10.01.2013
7. М.В. Мирончик, директор Департамента
8. За № 240
9. Месца пячаткі / Место печати Подпіс / Подпись

Директор Департамента контроля качества образования Министерства образования Республики Беларусь
М.В. Мирончик

ДИПЛОМ
С ОТЛИЧИЕМ
А № [redacted]

Настоящий диплом выдан [redacted]

в том, что она (он, она) в 1994 году поступила (в) Витебскую государственную академию ветеринарной медицины и в 1999 году окончила (а) полный курс названной академии

по специальности ветеринарная медицина

Решением Государственной экзаменационной комиссии от "16" июля 1999 г. протокол № 15 [redacted]

присвоена квалификация врача ветеринарной медицины

Председатель Государственной экзаменационной комиссии /подпись/
/подпись/
/подпись/

Витебск "29" июля 1999 года.
Регистрационный № 20612

Dyplom ukończenia studiów jednolitych (stary wzór) – przykład 3

РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ
ДЫПЛОМ

А № [redacted]

Гэты дыплом выдадзены [redacted]

у тым, што ён у 2003 годзе паступіў у Установу адукацыі „Беларускі дзяржаўны эканамічны універсітэт" і ў 2007 годзе скончыў ён поўны курс названага універсітэта

па спецыяльнасці бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт

Рашэннем Дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі ад «01» сакавіка 2007 года, пратакол № 104 [redacted]

прысвоена кваліфікацыя эканаміст

Сакратар /подпіс/ /подпіс/ /подпіс/

Горад Мінск «6» сакавіка 2007 года.

Рэгістрацыйны № 0217

РЕСПУБЛИКА БЕЛАРУСЬ
ДИПЛОМ

А № [redacted]

Настоящий диплом выдан [redacted]

в том, что он в 2003 году поступил в Учреждение образования „Белорусский государственный экономический университет" и в 2007 году окончил полный курс названного университета

по специальности бухгалтерский учёт, анализ и аудит

Решением Государственной экзаменационной комиссии от «01» марта 2007 года, протокол № 104 [redacted]

присвоена квалификация экономист

Секретарь /подпись/ /подпись/ /подпись/

Город Минск «6» марта 2007 года.

Регистрационный № 0217

Dyplom ukończenia studiów jednolitych (nowy wzór)

Dyplom ukończenia studiów jednolitych (wzór dla cudzoziemców)

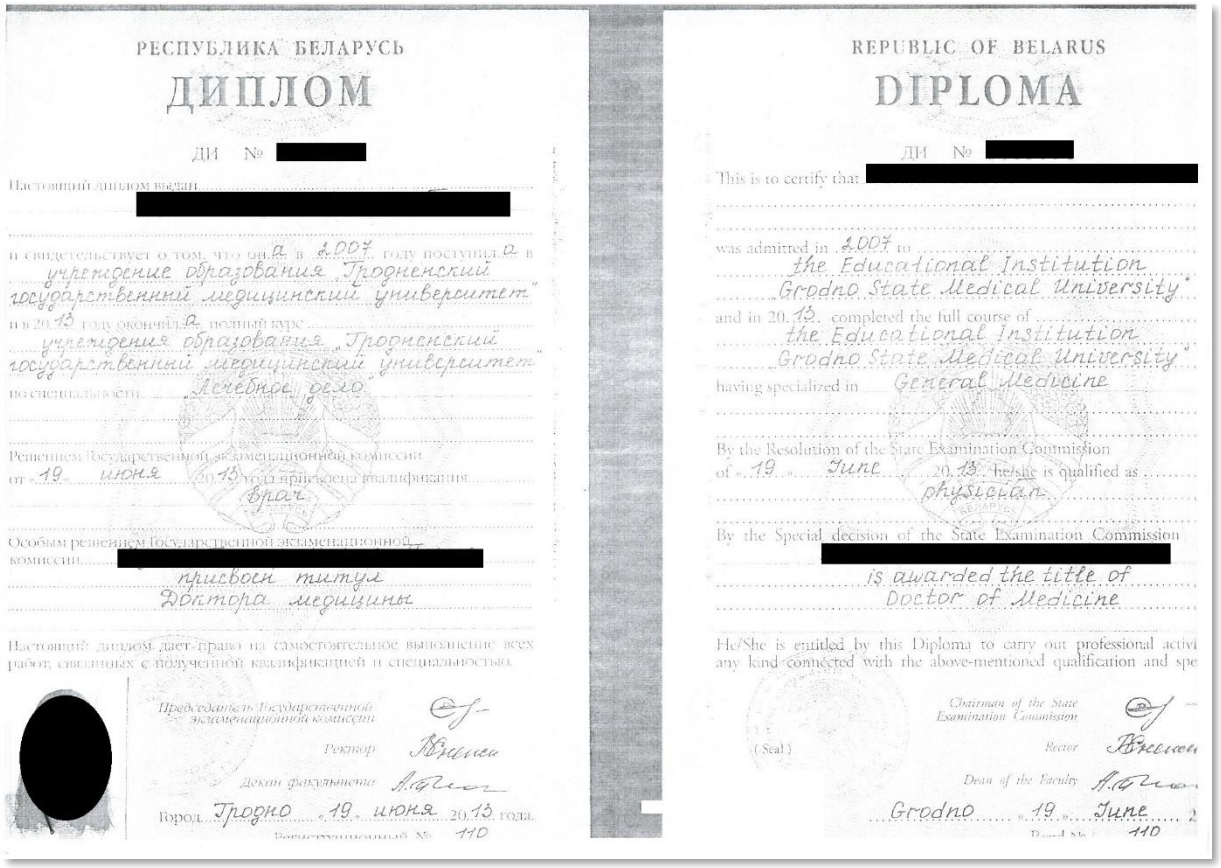

РЕСПУБЛИКА БЕЛАРУСЬ

ДИПЛОМ

ДИ № [redacted]

Настоящий диплом выдан [redacted]

и свидетельствует о том, что он(а) в 2007 году поступил(а) в учреждение образования "Гродненский государственный медицинский университет"

и в 2013 году окончил(а) полный курс учреждения образования "Гродненский государственный медицинский университет"

по специальности Лечебное дело

Решением Государственной экзаменационной комиссии от 19 июня 2013 года присвоена квалификация врач

Особым решением Государственной экзаменационной комиссии [redacted] присвоен титул Доктора медицины

Настоящий диплом дает право на самостоятельное выполнение всех работ, связанных с полученной квалификацией и специальностью.

Председатель Государственной экзаменационной комиссии

Ректор

Декан факультета

Город Гродно 19 июня 2013 года

Регистрационный № 110

REPUBLIC OF BELARUS

DIPLOMA

ДИ № [redacted]

This is to certify that [redacted]

was admitted in 2007 to the Educational Institution "Grodno State Medical University"

and in 2013 completed the full course of the Educational Institution "Grodno State Medical University"

having specialized in General Medicine

By the Resolution of the State Examination Commission of 19 June 2013 he/she is qualified as physician

By the Special decision of the State Examination Commission [redacted] is awarded the title of Doctor of Medicine

He/She is entitled by this Diploma to carry out professional activi any kind connected with the above-mentioned qualification and spe

(Seal)

Chairman of the State Examination Commission

Rector

Dean of the Faculty

Grodno 19 June 2

110

Dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia

РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ
ДЫПЛОМ МАГІСТРА

А № [redacted]

Гэты дыплом выдадзены [redacted]

у тым, што яна (ён, яна) у 20 14 годзе паступі ла ў магістратуру
Установы адукацыі
„Беларускі дзяржаўны
ўніверсітэт інфарматыкі
і радыёэлектронікі"
і ў 20 15 годзе скончы ла магістратуру
названага ўніверсітэта

па спецыяльнасці „Элементы і
прыстасаванні вылічальной
тэхнікі і сістэм кіравання"

Рашэннем дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі
ад 24 чэрвеня 20 15 г.
пратакол № 02 [redacted]
прысвоена ступень магістра тэхнічных
навук

Старшыня дзяржаўнай
экзаменацыйнай камісіі
М.П.
Кіраўнік устаноўы адукацыі
Сакратар
Горад Мінск 30 чэрвеня 20 15 г.
Рэгістрацыйны № 376

РЕСПУБЛИКА БЕЛАРУСЬ
ДИПЛОМ МАГИСТРА

А № [redacted]

Настоящий диплом выдан [redacted]

в том, что она (он, она) в 20 14 году поступил а в магистратуру
Учреждения образования
„Белорусский государственный
университет информатики
и радиоэлектроники"
и в 20 15 году окончил а магистратуру
названного университета

по специальности „Элементы и
устройства вычислительной
техники и систем управления"

Решением государственной экзаменационной комиссии
от 24 июня 20 15 г.
протокол № 02 [redacted]
присвоена степень магистра технических
наук

Председатель государственной
экзаменационной комиссии
М.П.
Руководитель учреждения образования
Секретарь
Город Минск 30 июня 20 15 г.
Регистрационный № 376

РУП "МПФ" Гознака. Зак. 2945-13

Dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia (wzór dla cudzoziemców)

РЕСПУБЛИКА БЕЛАРУСЬ

ДИПЛОМ МАГИСТРА

ДИ № 0002503

Настоящий диплом выдан [redacted]

в том, что он в 20 12 году поступил в магистратуру учреждения образования "Минский государственный лингвистический университет"

и в 20 13 году окончил магистратуру названного университета

по специальности "Современные иностранные языки" специализация "Международные экономические отношения"

Решением государственной экзаменационной комиссии

от 4 июня 20 13 г.

протокол № 3 [redacted]

присвоена степень магистра гуманитарных наук

Настоящий диплом дает право на самостоятельное выполнение всех работ, связанных с полученной квалификацией и специальностью.

Председатель государственной экзаменационной комиссии

М.П.

Руководитель учреждения образования

(декан (начальник) факультета)

Город Минск 28 июня 20 13 г.

Регистрационный № 20

REPUBLIC OF BELARUS

MASTER'S DEGREE DIPLOMA

DI № 0002503

This diploma is issued to [redacted]

to certify that he (she) in 20 12 took a Master's degree course at the educational institution "Minsk State Linguistic University"

and in 20 13 completed Master's degree course at the above-mentioned University

having specialized in "Modern Foreign Languages" with major in "International Economic Relations"

By the Decision of the State Examination Board issued on June 4 20 13

minutes No. 3 [redacted]

is qualified as Master of Arts

By this diploma he (she) is entitled to carry out any professional activities connected with the above-mentioned qualification and speciality/specialization.

Chairperson of the State Examination Board

M.P.

Head of the educational institution

Dean (Head) of the faculty

City Minsk June 28, 20 13

Registration No. 5

Dyplom nadający stopień Bakaławra (rozszerzone przygotowanie akademickie)

А № 00273

Рашэннем Дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі

ад «21» чэрвеня 2005 года, пратакол № 1

[redacted] Анатольеўне,

які(ая) скончыў(ла) у 2005 годзе Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт

па спецыяльнасці «Будаўніцтва дарог і транспартных аб'ектаў»

прысуджана ступень БАКАЛАЎРА тэхнічных навук

Старшыня Дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі /подпіс/

Рэктар /подпіс/

Сакратар /подпіс/

Горад Мінск 24 чэрвеня 2005 года.

Рэгістрацыйны № 15-004

А № 00273

Решением Государственной экзаменационной комиссии

от «21» июня 2005 года, протокол № 1

[redacted] Анатольевне,

котор(ый,ая) окончил(а) в 2005 году Белорусский национальный технический университет

по специальности «Строительство дорог и транспортных объектов»

присуждена степень БАКАЛАВРА технических наук

Председатель Государственной экзаменационной комиссии /подпись/

Ректор /подпись/

Секретарь /подпись/

Город Минск 24 июня 2005 года.

Регистрационный № 15-004

Dyplom nadający stopień Magistra (rozszerzone przygotowanie akademickie)

РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ
ДЫПЛОМ МАГІСТРА

А № [redacted]

Рашэннем Дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі
ад «30» чэрвеня 20 07 года, пратакол № 1
[redacted]
як(і,ая) скончы ла у 20 07 годзе Дзяржаўную установу вышэйшай прафесійнай адукацыі „Беларуска-Расійскі універсітэт“
па спецыяльнасці прыборабудаванне, метралогія і інфармацыйна-вымяральныя прыборы і сістэмы
прысуджана ступень МАГІСТРА тэхнічных навук
Рэктар /подпіс/
Сакратар /подпіс/
Горад Магілёў «05» ліпеня 20 07 года.
Рэгістрацыйны № 65

РЕСПУБЛИКА БЕЛАРУСЬ
ДИПЛОМ МАГИСТРА

А № [redacted]

Решением Государственной экзаменационной комиссии
от «30» июня 20 07 года, протокол № 1
[redacted]
котор(ый,ая) окончи ла в 20 07 году Государственное учреждение высшего профессионального образования „Белорусско-Российский университет“
по специальности приборостроение, метрология и информационно-измерительные приборы и системы
присуждена степень МАГИСТРА технических наук
Ректор /подпись/
Секретарь /подпись/
Город Могилев «05» июля 20 07 года.
Регистрационный № 65

Dyplom o dokształceniu zawodowym

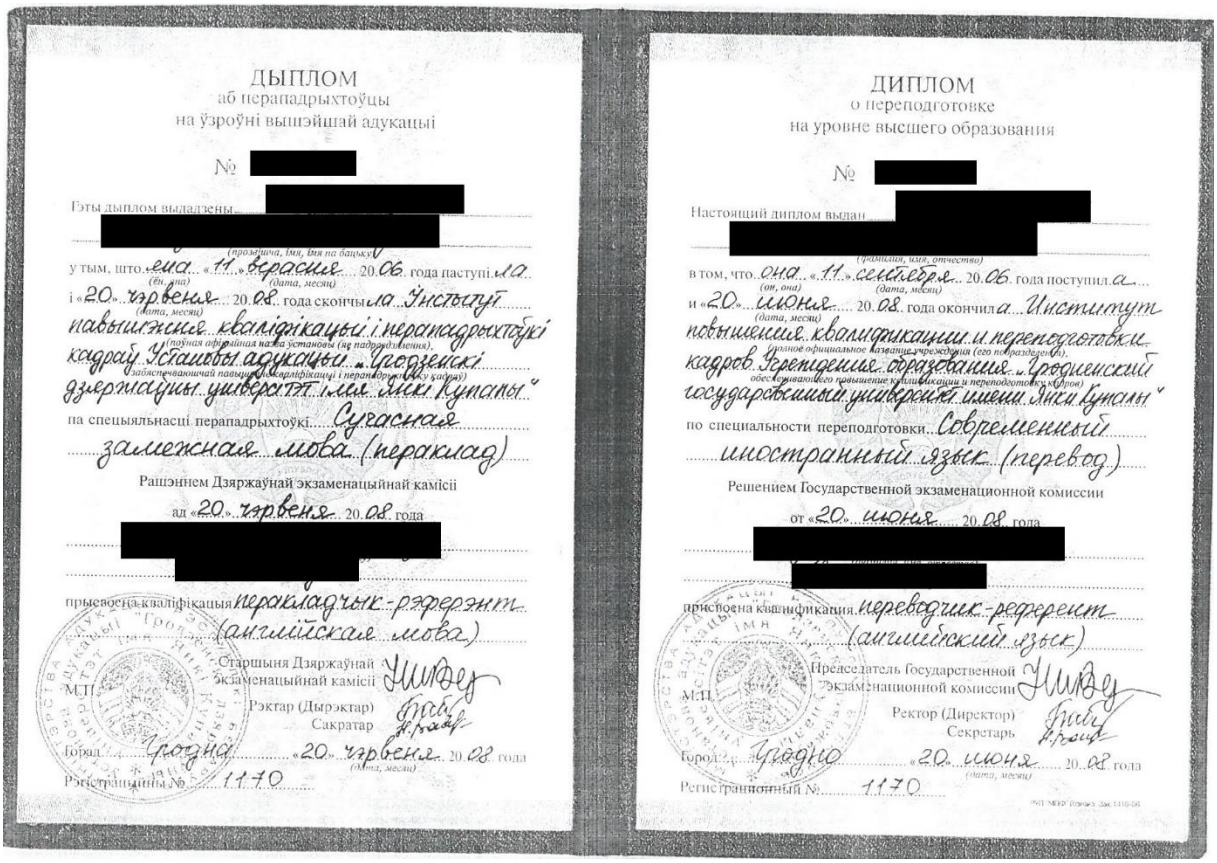

ДЫПЛОМ
аб перападрыхтоўцы
на ўзроўні вышэйшай адукацыі

№ [redacted]

Гэты дыплом выдадзены [redacted]
(прозвішча, імя, імя па бацьку)

у тым, што ена «11» верасня 20.06 года паступіла
(ён, яна) (дата, месяц)
і «20» чэрвеня 20.08 года скончыла Інстытут
(дата, месяц)
павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі
кадраў Установы адукацыі «Гродзенскі
дзяржаўны універсітэт імя Янкі Купалы»
па спецыяльнасці перападрыхтоўкі Сучасная
замежная мова (пераклад)

Рашэннем Дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі
ад «20» чэрвеня 20.08 года
[redacted]
прысвоена кваліфікацыя перакладчык-рэферэнт
(англійская мова)

Старшыня Дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі
М.П.
Рэктар (Дырэктар)
Сакратар

Горад Гродна «20» чэрвеня 20.08 года
Рэгістрацыйны № 1170

ДИПЛОМ
о переподготовке
на уровне высшего образования

№ [redacted]

Настоящий диплом выдан [redacted]
(фамилия, имя, отчество)

в том, что она «11» сентября 20.06 года поступила
(он, она) (дата, месяц)
и «20» июня 20.08 года окончила Институт
(дата, месяц)
повышения квалификации и переподготовки
кадров Учреждения образования «Гродненский
государственный университет имени Янки Купалы»
по специальности переподготовки Современный
иностранный язык (перевод)

Решением Государственной экзаменационной комиссии
от «20» июня 20.08 года
[redacted]
присвоена квалификация переводчик-референт
(английский язык)

Председатель Государственной экзаменационной комиссии
М.П.
Ректор (Директор)
Секретарь

Город Гродно «20» июня 20.08 года
Регистрационный № 1170

Dyplom nadający stopień naukowy Kandydata nauk

ВЫШЭЙШАЯ АТЭСТАЦЫЙНАЯ КАМІСІЯ
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

ДЫПЛОМ
КАНДЫДАТА НАВУК

РАШЭННЕМ САВЕТА ПА АБАРОНЕ ДЫСЕРТАЦЫЙ
Д 01.38.01 пры Дзяржаўнай навуковай установе "Інстытут эксперыментальнай батанікі імя В. Ф. Купрэвіча Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі"
ад 24 чэрвеня 2003 г. (пратакол № 9)

[redacted]

ПРЫСУДЖАНА ВУЧОНАЯ СТУПЕНЬ
КАНДЫДАТА
біялагічных навук

Старшыня савета па абароне дысертацый — В.І.Парфёнаў
Вучоны сакратар савета па абароне дысертацый — Т.Ф.Сасноўская
КН [redacted]
г. Мінск

РЕШЕНИЕМ СОВЕТА ПО ЗАЩИТЕ ДИССЕРТАЦИЙ
Д 01.38.01 при Государственном научном учреждении "Институт экспериментальной ботаники имени В. Ф. Купревича Национальной академии наук Беларуси"
от 24 июня 2003 г. (протокол № 9)

[redacted]

ПРИСУЖДЕНА УЧЕНАЯ СТЕПЕНЬ
КАНДИДАТА
биологических наук

Председатель совета по защите диссертаций — В.И.Парфенов
Ученый секретарь совета по защите диссертаций — Т.Ф.Сосновская
КН [redacted]
г. Минск

REPUBLIC OF BELARUS
SUPREME ACCREDITATION COMMITTEE

By decision of the Dissertation Council
Д 01.38.01
of The State Scientific Institution "V.F.Kuprevich Institute of Experimental Botany of the National Academy of Science of Belarus"
June, 24, 2003 protocol № 9
Hereby confers on

[redacted]

the degree of
DOCTOR OF PHILOSOPHY (Ph.D)
in Biology

PD [redacted]
КН 000985

in recognition of his (her) proficiency and qualification in the general and special sciences and research defined by the above stated institution for this type of degree.
Awarded and sealed by the Committee at Minsk, Republic of Belarus.

Chairman — H.Palchyk
Chief Secretary — O.Dubanewich

PD [redacted]
Minsk, October, 29, 2003

Dyplom nadający stopień naukowy Doktora nauk

ПАСТАНОВАЙ ПРЭЗІДЫУМА ВЫШЭЙШАЙ АТЭСТАЦЫЙНАЙ КАМІСІІ
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
ад 18 лістапада 2009 г. № 37Д (пратакол № 18/4)

[redacted]

ПРЫСУДЖАНА ВУЧОНАЯ СТУПЕНЬ
ДОКТАРА
гістарычных навук

Старшыня Вышэйшай атэстацыйнай камісіі Рэспублікі Беларусь — А.А.Афанасьеў
Галоўны вучоны сакратар Вышэйшай атэстацыйнай камісіі Рэспублікі Беларусь — Н.У.Гулько

ДН [redacted]

г. Мінск

ПОСТАНОВЛЕНИЕМ ПРЕЗИДИУМА ВЫСШЕЙ АТТЕСТАЦИОННОЙ КОМИССИИ
РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
от 18 ноября 2009 г. № 37Д (протокол № 18/4)

[redacted]

ПРИСУЖДЕНА УЧЕНАЯ СТЕПЕНЬ
ДОКТОРА
исторических наук

Председатель Высшей аттестационной комиссии Республики Беларусь — А.А.Афанасьев
Главный ученый секретарь Высшей аттестационной комиссии Республики Беларусь — Н.В.Гулько

ДН [redacted]

г. Минск

Dyplom nadający tytuł naukowy Profesora

ВЫШЭЙШАЯ АТЭСТАЦЫЙНАЯ КАМІСІЯ
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

АТЭСТАТ

ПРАФЕСАРА

ПАСТАНОВАЙ ПРЭЗІДЫУМА ВЫШЭЙШАЙ АТЭСТАЦЫЙНАЙ КАМІСІІ
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
15 кастрычніка 2003 г. № 32П (пратакол № 19/15)

[redacted]

ПРЫСВОЕНА ВУЧОНАЕ ЗВАННЕ
ПРАФЕСАРА
па спецыяльнасці
"Фізіка"

Старшыня Вышэйшай
атэстацыйнай камісіі Рэспублікі Беларусь А.М.Рубінаў

Галоўны вучоны сакратар Вышэйшай
атэстацыйнай камісіі Рэспублікі Беларусь І.М.Семяненя

АП [redacted]

г. Мінск

ПОСТАНОВЛЕНИЕМ ПРЕЗИДИУМА ВЫСШЕЙ АТТЕСТАЦИОННОЙ КОМИССИИ
РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
15 октября 2003 г. № 32П (протокол № 19/15)

[redacted]

ПРИСВОЕНО УЧЕНОЕ ЗВАНИЕ
ПРОФЕССОРА
по специальности
"Физика"

Председатель Высшей
аттестационной комиссии Республики Беларусь А.Н.Рубинов

Главный ученый секретарь Высшей
аттестационной комиссии Республики Беларусь И.Н.Семенен

АП [redacted]

г. Минск